

Förordning om behörigheter för sjöpersonal;

SFS 2011:1533

Utkom från trycket
den 23 december 2011

utfärdad den 15 december 2011.

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Denna förordning gäller behörigheter, certifikat och övriga intyg för sjöpersonal.

I 4 kap. 21 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) finns det bestämmelser om rätt att ställa andra krav än dem som anges i denna förordning.

2 § I denna förordning används följande beteckningar med den betydelse som anges nedan.

Beteckning	Betydelse
Bruttodräktighet	Det bruttodräktighetstal som anges i fartygets mätbrev
Däckstjänstgöring	Yrkesmässig tjänstgöring till sjöss inom fartygets däcksavdelning
EES	Europeiska Ekonomiska Samarbetsområdet
Fiskefartyg	Fartyg som yrkesmässigt används för att fånga fisk eller andra levande tillgångar ur havet
Godkänd utbildning	Utbildning som berättigar till behörighetsbevis, certifikat eller intyg enligt denna förordning och som godkänts av Transportstyrelsen eller av en administration i ett annat land med vilket Transportstyrelsen ingått avtal om godkännande av utbildningar
Handelsfartyg	Fartyg som används för handelssjöfart eller annat ändamål som hör ihop med handelssjöfarten såsom bogsering, isbrytning, bärgning och dykning

SFS 2011:1533	Höghastighetsfartyg	Fartyg som används för handelssjöfart och som kan uppnå en fart i meter per sekund som uppgår till eller överstiger $3,7 \nabla 0.1667$, där ∇ är displacement (m ³) vid konstruktionsvattenlinjen
	Kvalificerad verkstadstjänstgöring	Verkstadstjänstgöring som omfattar: 1. tillverkning, reparation eller montering av framdrivningsmaskineri för fartyg om minst 400 kW, 2. tjänstgöring som reparatör i maskinutrymmen på fartyg med minst 1 500 kW maskinstyrka, eller 3. tjänstgöring i maskinverkstad på Försvarmaktens fartyg med minst 1 500 kW maskinstyrka
	Maskintjänstgöring	Yrkesmässig tjänstgöring till sjöss i fartygets maskinutrymmen
	Maskinstyrka	Den axeleffekt som kan tas ut från fartygets framdrivningsmaskineri, angiven i kilowatt (kW)
	Motorfartyg	Annat maskindrivet fartyg än ångfartyg
	Passagerarfartyg	Fartyg som medför fler än 12 passagerare
	Pråm	Fartyg som inte är försett med eget framdrivningsmedel
	Roropassagerarfartyg	Passagerarfartyg med rorolastutrymmen eller lastutrymmen för särskilda lastkategorier såsom de definieras i 1974 års internationella konvention om säkerhet för människoliv till sjöss (SOLAS 74)
	Snabba fartyg	Fartyg som används för handelssjöfart och som inte är höghastighetsfartyg men som kan framföras i 35 knop eller mer
	STCW-koden	Detaljerade bestämmelser och riktlinjer som ansluter till STCW-konventionen
	STCW-konventionen	1978 års internationella konvention om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning, i gällande lydelse

Tjänstgöring i elektrisk verkstad	Tjänstgöring i elektrisk verkstad eller verkstadsavdelning på fartyg eller i land med arbete av sådan art att underhåll av elektrisk utrustning i regler- och manöversystem ingått som en del av arbetsuppgifterna
Traditionsfartyg	Fartyg som enligt beslut av Transportstyrelsen ska anses vara traditionsfartyg
Vägfärja	Fartyg som avses i 2 § andra stycket väglagen (1971:948)
Ångfartyg	Ångmaskindrivet fartyg

3 § Den fart i vilken ett fartyg används anges i denna förordning med nedan angivna beteckningar (fartområden).

Beteckning	Betydelse
Inre fart	Fart i trafik inom Sverige och utanför kusterna, dock högst en nautisk mil från en hamn eller annan plats där fartyget kan finna skydd, samt fart i Kalmarsund och nationell fart i Öresund. Som inre fart anses också fart i fartområde D, såsom detta definieras i fartygssäkerhetsförordningen (2003:438).
Närfart	Fart till och från orter vid Östersjön eller farvatten som har förbindelse med Östersjön, dock inte bortom linjen Hanstholm–Lindesnäs, samt fart genom Kielkanalen till Cuxhafen.
Europafart	Fart från en punkt N 68 O 14 – Shetlands nordpynt, därifrån västerut till V 11, längs denna longitud över Irlands västkust till N 30, därifrån österut längs denna latitud.
Oceanfart	All annan fart än ovan angivna.

4 § Transportstyrelsen prövar om behörighetsvillkoren är uppfyllda samt utfärdar, efter ansökan, behörighetsbevis och certifikat.

Transportstyrelsen får överlämna uppgiften att utfärda certifikat till utbildningsanordnare.

För att behörighetsvillkoren ska vara uppfyllda ska minst bestämmelserna i STCW-konventionen vara uppfyllda. Vad avser radiopersonal ska även minst bestämmelserna i 1974 års internationella konvention om säkerheten

för människoliv till sjöss (SOLAS 74) samt bestämmelserna i Internationella teleunionens radioreglemente (ITU:s RR) vara uppfyllda.

5 § Den som har behörighet för en viss befattning på fartyg på grund av examens-, utbildnings- eller annat kompetensbevis över behörighetsgrundande utbildning som utfärdats i ett land inom EES eller i Schweiz ska efter ansökan hos Transportstyrelsen få behörighetsbevis för motsvarande svensk behörighet om sökanden uppfyller villkoren enligt föreskrifter som styrelsen har meddelat med stöd av denna förordning. Detsamma gäller specialbehörigheter enligt 3 kap.

Den som har behörighet för en viss befattning på fartyg på grund av examens-, utbildnings- eller annat kompetensbevis över behörighetsgrundande högre utbildning som utfärdats i något annat land än länderna inom EES eller Schweiz får efter ansökan hos Transportstyrelsen få behörighetsbevis för motsvarande svensk behörighet om sökanden uppfyller villkoren enligt föreskrifter som styrelsen har meddelat med stöd av denna förordning.

Behörighetsbevis motsvarande 2 kap. 11, 12, 23, 24 och 27 §§ och certifikat motsvarande 4 kap. som har utfärdats i ett land inom EES eller Schweiz ska, vid tjänstgöring på svenskt fartyg, ha samma giltighet som om de hade utfärdats av Transportstyrelsen.

Om behörighetsbevis motsvarande 2 kap. 11, 12 och 23 §§, specialbehörigheter motsvarande 3 kap. och certifikat motsvarande 4 kap. har utfärdats i något annat land än länderna inom EES eller Schweiz får Transportstyrelsen besluta att sådana bevis, specialbehörigheter och certifikat ska, vid tjänstgöring på svenskt fartyg, ha samma giltighet som om de hade utfärdats av Transportstyrelsen.

6 § Transportstyrelsen får i enskilda fall besluta att den som, utan att ha den teoretiska utbildning eller praktik som krävs för viss behörighet, har fått en likvärdig utbildning eller praktik ska få behörighetsbevis för denna behörighet.

Beslutet får förenas med villkor.

Beslutet får återkallas om det finns skäl för det.

7 § I fall som avses i 5 § första och andra stycket samt 6 § ska Transportstyrelsen meddela beslut senast fyra månader efter det att alla handlingar som gäller sökanden har lämnats in till styrelsen.

Behörighetsbeviset får utformas som ett erkännande av det utländska behörighetsbeviset.

8 § Om det krävs att en sökande ska slutföra en anpassningstid eller genomgå ett lämplighetsprov för att få ett visst behörighetsbevis enligt 5 § första stycket, ska Transportstyrelsen först kontrollera om de kunskaper som den sökande har fått genom sin yrkeserfarenhet är sådana att de helt eller delvis motsvarar de krav som är föreskrivna för den svenska behörigheten.

9 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om rätt att tillgodoräkna viss tjänstgöring eller utbildning såsom praktik för att uppfylla ett behörighetsvillkor.

10 § Transportstyrelsen får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

Innan Transportstyrelsen meddelar föreskrifter som avser utbildning av sjöpersonal ska styrelsen höra berörda utbildningsmyndigheter.

Innan Transportstyrelsen meddelar föreskrifter som avser behörigheter och certifikat för radiopersonal ska styrelsen höra Post- och telestyrelsen.

11 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om särskilda behörigheter för personal som enbart tjänstgör på fiskefartyg, traditionsfartyg eller fartyg som enbart används i inre fart.

12 § Transportstyrelsen får efter ansökan av enskild besluta att ett fartyg ska anses vara ett traditionsfartyg vid tillämpningen av denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen.

Ett fartyg ska anses vara traditionsfartyg om

1. traditionellt sjömanskap och traditionell teknik ligger till grund för fartygets framförande,

2. fartyget är av kulturhistoriskt värde eller är en kopia av ett kulturhistoriskt värdefullt fartyg eller om det är ett fartyg som byggts på ett sådant sätt att traditionella färdigheter och traditionellt sjömanskap uppmuntras och främjas, och

3. fartygsverksamheten inte har ett kommersiellt syfte.

13 § All verksamhet som gäller utbildning, kompetensbedömning, certifiering, intyg om erkännande och förnyad giltighet ska övervakas genom ett system för kvalitetsnormer. Detta gäller dock inte sådan utbildning som avses i andra stycket, om rederiet har en godkänd säkerhetsorganisation där utbildningsrutinerna finns dokumenterade.

Redare får utbilda ombordanställd sjöpersonal i

1. grundläggande säkerhet,

2. passagerarsäkerhet,

3. lastsäkerhet, och

4. skrovintegritet.

Detta gäller dock endast på fartyg som uteslutande framförs i inre fart med en bruttodräktighet understigande 500 och ett passagerarantal om högst 500.

Redare får även utbilda ombordanställd sjöpersonal i säkerhet på höghastighetsfartyg.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om

1. systemet för kvalitetsnormer, och

2. utbildning av ombordanställd sjöpersonal enligt andra stycket.

2 kap. Behörigheter

1 § För att få de behörigheter som anges i detta kapitel krävs läkarintyg som inte är äldre än två år och som visar att sökanden uppfyller de krav på syn- och hörsel förmåga som föreskrivs i förordningen (1979:38) om läkarintyg för sjöfolk. För att få de behörigheter som anges i 3–7 §§ och 15–19 §§ krävs högskoleutbildning vid ett universitet eller en högskola som omfattas av högskolelagen (1992:1434) eller hos en enskild utbildningsanordnare

SFS 2011:1533

som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Vid en ansökan om erkännande av utländska behörighetsbevis får sökanden, för att styrka att de svenska kraven på syn- och hörsel förmåga är uppfyllda, åberopa det dokument som krävs i sökandens ursprungsstat eller den stat sökanden kommer från eller ett intyg som utfärdats av en behörig myndighet i denna stat och som motsvarar ett svenskt läkarintyg. Sådana utländska dokument eller intyg får inte vara äldre än två år.

Transportstyrelsen prövar som ett led i behörighetsärendet om dokumentet eller intyget innehåller de uppgifter som behövs.

Behörigheter för fartygsbefäl och övrig däckspersonal

2 § Behörigheter för fartygsbefäl och övrig däckspersonal är följande.
Sjökapten (K)

Fartygsbefäl (klass II)
Fartygsbefäl (klass III)
Fartygsbefäl (klass IV)
Fartygsbefäl (klass V)
Fartygsbefäl (klass VI)
Fartygsbefäl (klass VII)
Fartygsbefäl (klass VIII)
Matros (Mtr)
Lättmatros (Lmt)

3 § För att få behörighet som *sjökapt* ska sökanden

1. ha avlagt sjökaptensexamen, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 36 månader som fartygsbefäl på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 500.

Av denna tid ska minst 18 månader ha fullgjorts i annan närfart än mellan hamnar i Öresund eller i mer vidsträckt fart, varav minst 12 månader som lägst överstyrman på ett fartyg med en bruttodräktighet om minst 3 000.

4 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass II* ska sökanden

1. ha avlagt sjökaptensexamen, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 12 månader som fartygsbefäl på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 500 i närfart eller mer vidsträckt fart.

5 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass III* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 36 månader som fartygsbefäl på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 500 i närfart eller mer vidsträckt fart.

6 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass IV* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och

2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 12 månader som fartygsbefäl på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 500 i närfart eller mer vidsträckt fart.

7 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass V* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort minst 36 månaders däckstjänstgöring.

Av tjänstgöringstiden ska minst 18 månader ha fullgjorts på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 500 i närfart eller mer vidsträckt fart varav minst nio månader på fartyg med en bruttodräktighet om minst 3 000 i Europafart eller mer vidsträckt fart.

För den som i minst sex månader har tjänstgjort som befälsassistent i Europafart eller mer vidsträckt fart får den sammanlagda tjänstgöringstiden minskas till 30 månader.

Praktiken enligt ovan får ersättas av handledd fartygsförlagd utbildning om denna fullgjorts som en del av ett utbildningsprogram som leder till en sjökaptensexamen.

8 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass VI* ska sökanden efter att ha fått behörighet av lägst klass VII ha tjänstgjort till sjöss i minst 12 månader som fartygsbefäl på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 20.

9 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass VII* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort minst 36 månaders däckstjänstgöring varav minst 12 månader på handelsfartyg som i minst sex månader gått i närfart eller mer vidsträckt fart.

För den som har fullgjort minst sex månaders styrd praktik får den sammanlagda tjänstgöringstiden minskas till 30 månader.

10 § För att få behörighet som *fartygsbefäl klass VIII* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort
 - a) minst 36 månaders däckstjänstgöring varav minst 12 månader på handelsfartyg,
 - b) minst 24 månaders däckstjänstgöring varav minst 12 månader på fartyg i yrkesmässig trafik i inre fart, eller
 - c) minst 24 månaders däckspraktik på den fartygstyp behörigheten avser och inför fartygsinspektör ha avlagt godkänt prov i fartygets säkra handhavande.

Däckstjänstgöring enligt första stycket 2 a och 2 b ska vara fullgjord på ett fartyg med en bruttodräktighet om minst 20.

Transportstyrelsen får, om däckstjänstgöring eller däckspraktik fullgjorts enligt första stycket 2 b eller 2 c, begränsa behörigheten till att avse ett visst fartyg, fartområde, fartygsstorlek eller antal passagerare.

11 § För att få behörighet som *matros* ska sökanden, efter att ha erhållit behörighet som lättmatros, ha fullgjort minst 18 månaders däckstjänstgöring.

SFS 2011:1533

12 § För att få behörighet som *lätmatros* ska sökanden ha fullgjort minst sex månaders däckstjänstgöring som ska ha bestått av uppgifter som har samband med vakthållning på bryggan. Tjänstgöringen ska ha skett under uppsikt av en handledare med nödvändig kunskap och erfarenhet för uppdraget.

13 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att behörighet enligt 12 § även får uppnås genom treårig gymnasial utbildning inriktad mot sjöfart.

Behörigheter för maskinbefäl och övrig maskinpersonal

14 § Behörigheter för maskinbefäl och övrig maskinpersonal enligt denna förordning är följande.

Sjöingenjör (I)
Maskinbefäl (klass II)
Maskinbefäl (klass III)
Maskinbefäl (klass IV)
Maskinbefäl (klass V)
Maskinbefäl (klass VI)
Maskinbefäl (klass VII)
Maskinbefäl (klass VIII)
Befaren maskinpersonal (Bmp)
Vaktgående maskinpersonal (Vmp)
Eldare (Eld)
Fartygseltekniker (Elt)
Fartygselektriker (Ele)

15 § För att få behörighet som *sjöingenjör* ska sökanden

1. ha avlagt sjöingenjörsexamen, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 36 månader som maskinbefäl på ett fartyg med minst 750 kW maskinstyrka.

Av denna tid ska minst 18 månader ha fullgjorts i annan närfart än mellan hamnar i Öresund eller i mer vidsträckt fart, varav minst 12 månader som förste fartygsingenjör på fartyg med minst 3 000 kW maskinstyrka.

16 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass II* ska sökanden

1. ha avlagt sjöingenjörsexamen, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss som maskinbefäl i minst 12 månader på fartyg med minst 3 000 kW maskinstyrka i närfart eller mer vidsträckt fart.

17 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass III* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss som maskinbefäl i minst 24 månader, varav minst 12 månader som förste fartygsingenjör, på fartyg med minst 750 kW maskinstyrka i närfart eller mer vidsträckt fart.

18 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass IV* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. efter att ha fått behörighet av lägst klass V ha tjänstgjort till sjöss i minst 12 månader som maskinbefäl på fartyg med minst 750 kW maskinstyrka i närfart eller mer vidsträckt fart.

19 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass V* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort minst 30 månaders praktik varav
 - a) minst sex månaders styrd fartygsförlagd utbildning i maskinutrymmen på fartyg med minst 3 000 kW maskinstyrka,
 - b) minst 12 månaders maskintjänstgöring,
 - c) minst sex månaders kvalificerad verkstadstjänstgöring, och
 - d) minst sex månaders tjänstgöring i elektrisk verkstad.

Praktiken enligt första stycket 2 får ersättas med en handledd utbildning som förlagts till fartyg eller verkstad om utbildningen fullgjorts som en del av ett utbildningsprogram som leder till sjöingenjörsexamen. Den handledda utbildningen ska omfatta minst sex månaders styrd fartygsförlagd utbildning på fartyg med minst 3 000 kW maskinstyrka.

Utbildningen ska dokumenteras i en godkänd utbildningsjournal.

20 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass VI* ska sökanden efter att ha fått behörighet som maskinbefäl klass VII ha fullgjort minst 12 månaders tjänstgöring till sjöss som maskinbefäl på fartyg med en maskinstyrka om minst 400 kW.

21 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass VII* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort
 - a) minst 24 månaders maskintjänstgöring, eller
 - b) minst 48 månaders tjänstgöring till sjöss på fartyg med minst 400 kW maskinstyrka utan särskild maskinrumsbemanning och då deltagit i maskinens och tillhörande hjälpsystems skötsel vad avser förebyggande och avhjälpande underhåll, samt handhavandet av maskinrumsinstallationerna i närfart eller mer vidsträckt fart.

22 § För att få behörighet som *maskinbefäl klass VIII* ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning, och
2. ha fullgjort
 - a) minst 24 månaders maskintjänstgöring, eller
 - b) minst 48 månaders tjänstgöring till sjöss på fartyg med minst 400 kW maskinstyrka utan särskild maskinrumsbemanning och då deltagit i maskinens skötsel och handhavande i närfart eller mer vidsträckt fart.

23 § För att få behörighet som *befaren maskinpersonal* ska sökanden, efter att ha erhållit behörighet som vaktgående maskinpersonal, ha fullgjort minst 12 månaders maskintjänstgöring.

24 § För att få behörighet som *vaktgående maskinpersonal* ska sökanden ha fullgjort minst sex månaders maskintjänstgöring. Tjänstgöringen ska ute-

SFS 2011:1533

slutande ha bestått av arbetsuppgifter i fartygets maskinavdelning, och ha skett under uppsikt av en handledare med nödvändig kunskap och erfarenhet för uppdraget.

25 § För att få behörighet som *eldare* ska sökanden ha fullgjort minst 18 månaders maskintjänstgöring på ångfartyg eller annat fartyg med större ånganläggning. Av denna tid får högst nio månader ersättas med kvalificerad verkstadstjänstgöring eller maskintjänstgöring på motorfartyg.

26 § För att få behörighet som *fartygseltekniker* ska sökanden ha fullgjort

1. godkänd utbildning, och
2. minst 36 månaders maskintjänstgöring, varav högst sex månader får ersättas med tjänstgöring i elektrisk verkstad.

27 § För att få behörighet som *fartygselektriker* ska sökanden

1. ha fullgjort minst 12 månaders maskintjänstgöring,
2. ha fullgjort godkänd utbildning och tjänstgjort minst sex månader i fartygets maskinavdelning, eller
3. inneha kvalifikationer som Transportstyrelsen genom beslut i enskilt fall bedömt som likvärdiga de som fås genom godkänd utbildning samt ha fullgjort minst tre månaders maskintjänstgöring.

Tjänstgöringen som avses i första stycket ska uteslutande ha bestått av arbetsuppgifter motsvarande de i en elektrisk verkstad och ha skett under uppsikt av en handledare med nödvändig kunskap och erfarenhet för uppdraget.

28 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att behörighet enligt 24 och 27 §§ även får uppnås genom treårig gymnasial utbildning inriktad mot sjöfart.

Bestämmelser om vissa behörighetsvillkor

29 § Utbildning som utgör behörighetsvillkor får ersättas med likvärdig utbildning vid Försvarsmakten eller Kustbevakningen, om Transportstyrelsen genom beslut i enskilt fall godkänt det.

30 § Däckstjänstgöring ska fullgöras på fartyg med en bruttodräktighet om minst 70 om inte annat följer av föreskrifter för viss behörighet som har meddelats av Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om tillgodoräknande av däckstjänstgöring på fiskefartyg.

31 § Maskintjänstgöring ska fullgöras på fartyg med minst 400 kW maskinstyrka och med särskild maskinbemanning om inte annat föreskrivs för viss behörighet.

32 § Maskintjänstgöring som utgör behörighetsvillkor för behörigheterna sjöingenjör och maskinbefäl klass II–VII ska till hälften fullgöras på ångfartyg och till hälften på motorfartyg. Den som tjänstgjort mindre än den föreskrivna tiden på ångfartyg eller motorfartyg men i övrigt uppfyller behörig-

hetsvillkoren för någon av de nämnda behörigheterna får endast ges behörighet för tjänstgöring på ångfartyg eller motorfartyg.

33 § För tjänstgöring som befälsassistent fordras

1. teoretisk utbildning för den behörighet som tjänstgöringen syftar till,
2. att tjänstgöringen inte sker i en befattning som ingår i fartygets säkerhetsbesättning,
3. att däckstjänstgöringen fullgörs på handelsfartyg med en bruttodräktighet om minst 3 000, och
4. att maskintjänstgöringen fullgörs på handelsfartyg med minst 1 500 kW maskinstyrka.

Transportstyrelsen får i enskilda fall besluta att tjänstgöring som befälsassistent får fullgöras på fartyg som inte uppfyller kraven på dräktighet eller maskinstyrka om fartyget i övrigt bedöms lämpligt för sådan tjänstgöring.

34 § Tjänstgöring på utländska fartyg och svenska icke mönstringspliktiga fartyg får räknas som praktik i den omfattning som Transportstyrelsen beslutar om i det enskilda fallet. Transportstyrelsen ska särskilt pröva om de uppgifter som har lämnats om tjänstgöringen kan godtas.

3 kap. Specialbehörigheter

Radio

1 § För att få specialbehörighet som allmänt behörig radiooperatör i GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) ska sökanden inneha ett allmänt operatörscertifikat för maritim mobil trafik i GMDSS (GOC-certifikat).

2 § För att få specialbehörighet som begränsat behörig radiooperatör i GMDSS ska sökanden inneha ett begränsat operatörscertifikat för maritim mobil trafik i GMDSS (ROC-certifikat).

3 § För att få specialbehörighet som radiooperatör i GMDSS fordras läkarintyg som inte är äldre än två år och som visar att sökanden uppfyller kraven på syn- och hörsel förmåga enligt förordningen (1979:38) om läkarintyg för sjöfolk.

Tankfartyg

4 § För att få en sådan specialbehörighet för oljelasthantering som avses i 4 kap. 29 § första stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning i hantering av oljelaster,
2. ha fullgjort godkänd utbildning i brandskydd, och
3. efter att ha erhållit certifikat för tjänstgöring på olje- och kemikalietankfartyg
 - a) ha tjänstgjort minst tre månader på oljetankfartyg, eller

SFS 2011:1533

b) ha tjänstgjort minst en månad i en övertalig befattning på oljetankfartyg, där minst tre lastningar och tre lossningar dokumenterats i en av Transportstyrelsen godkänd praktikjournal.

5 § För att få en sådan specialbehörighet för kemikalielasthantering, som avses i 4 kap. 29 § första stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning i hantering av kemikalielaster,
2. ha fullgjort godkänd utbildning i brandskydd, och
3. efter att ha erhållit certifikat för tjänstgöring på olje- och kemikalietankfartyg

a) ha tjänstgjort minst tre månader på kemikalietankfartyg, eller
b) ha tjänstgjort minst en månad i en övertalig befattning på kemikalietankfartyg, där minst tre lastningar och tre lossningar dokumenterats i en av Transportstyrelsen godkänd praktikjournal.

6 § För att få en sådan specialbehörighet för gaslasthantering, som avses i 4 kap. 29 § första stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning i hantering av gaslaster,
2. ha fullgjort godkänd utbildning i brandskydd, och
3. efter att ha erhållit certifikat för tjänstgöring på gastankfartyg

a) ha tjänstgjort minst tre månader på gastankfartyg, eller
b) ha tjänstgjort minst en månad i en övertalig befattning, där minst tre lastningar och tre lossningar dokumenterats i en av Transportstyrelsen godkänd praktikjournal.

Torrlastfartyg som för farlig last

7 § För att få sådan specialbehörighet för torrlasthantering som avses i 4 kap. 29 § tredje stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning i hantering av farlig last i torrlastfartyg och brandskydd.

Höghastighetsfartyg

8 § För att få specialbehörighet för tjänstgöring på höghastighetsfartyg ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Passagerar- och rorpassagerarfartyg

9 § För att få specialbehörighet för krishantering ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Fiskefartyg

10 § För att få specialbehörighet för tjänstgöring som befälhavare på fiskefartyg med en längd om minst 12 meter ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

4 kap. Certifikat

SFS 2011:1533

Radio

1 § För att få ett allmänt operatörcertifikat för maritim mobil trafik i GMDSS (GOC-certifikat) eller ett begränsat operatörcertifikat för maritim mobil trafik i GMDSS (ROC-certifikat) ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Tankfartyg

2 § För att få certifikat för sådan tjänstgöring på olje- och kemikalietankfartyg som avses i 4 kap. 29 § andra stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden

1. ha fullgjort godkända utbildningar i brandskydd och hantering av last i olje- och kemikalietankfartyg, eller

2. inneha kvalifikationer som Transportstyrelsen genom beslut i enskilt fall har bedömt som likvärdiga de som fås genom godkända utbildningar och ha fullgjort minst tre månaders tjänstgöring på olje- eller kemikaliefartyg.

3 § För att få certifikat för sådan tjänstgöring på gastankfartyg som avses i 4 kap. 29 § andra stycket fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) ska sökanden

1. ha fullgjort godkänd utbildning i brandskydd, eller

2. inneha kvalifikationer som Transportstyrelsen genom beslut i enskilt fall har bedömt som likvärdiga de som fås genom godkända utbildningar och ha fullgjort minst tre månaders tjänstgöring på gastankfartyg.

Räddningsfarkoster och beredskapsbåtar

4 § För att få certifikat för att handha räddningsfarkoster och beredskapsbåtar ska sökanden

1. vara minst 18 år, och

2. ha tjänstgjort

a) minst 12 månader till sjöss och aktivt deltagit i handhavandet av fartygets livräddningsutrustning, eller

b) minst sex månader till sjöss och fullgjort godkänd utbildning.

5 § För att få certifikat för att handha snabbgående beredskapsbåtar ska sökanden ha certifikat enligt 4 § och ha fullgjort godkänd utbildning.

Brandskyddsutbildningar

6 § För att få certifikat i grundläggande brandbekämpning (basic fire fighting) ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

7 § För att få certifikat i avancerad brandbekämpning (advanced fire fighting) ska sökanden ha certifikat enligt 6 § och ha fullgjort godkänd utbildning.

Sjukvårdare

8 § För att få certifikat som sjukvårdare ombord ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

9 § För att få certifikat för grundläggande utbildning i sjukvård ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Snabba fartyg

10 § För att få certifikat för att handha snabba fartyg ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Säkerhets- och skyddsutbildningar

11 § För att få ett certifikat i grundläggande säkerhet (basic safety) ska sökanden ha genomgått godkänd utbildning.

12 § För att få certifikat som skyddsansvarig (Ship Security Officer) ombord ska sökanden ha fullgjort minst 12 månader till sjöss som fartygsbefäl eller maskinbefäl och ha fullgjort godkänd utbildning.

13 § För att få certifikat för grundläggande sjöfartsskyddsutbildning ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

14 § För att få certifikat för sjöpersonal med särskilda sjöfartsskydds-uppgifter ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning och ha tillräckliga språkkunskaper för att kunna förstå och vidarebefordra sjöfartsskyddsinformation.

15 § För att få certifikat i säkerhetsutbildning för tjänstgöring på fiskefartyg ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

Övrigt

16 § Ett certifikat är en särskild handling som gäller tills vidare. Certifikatet ska medföras i original ombord på det fartyg där innehavaren tjänstgör och på begäran visas upp för myndigheter.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att certifikat ska gälla för en begränsad tid.

5 kap. Intyg

1 § För att få ett intyg över utförd förtroenhetsutbildning ska sökanden ha genomgått godkänd utbildning.

2 § För att få ett intyg om utbildning i kontroll av folkmassor (crowd management training) ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

3 § För att få ett intyg om säkerhetsutbildning på passagerar- och roro-passagerarfartyg ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

4 § För att få ett intyg om utbildning i passagerarsäkerhet, lastsäkerhet och skrovintegritet ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

5 § För att få ett intyg om utbildning i säkerhet på höghastighetsfartyg ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

6 § För att få intyg som sjukvårdare ombord ska sökanden ha fullgjort godkänd utbildning.

7 § Ett intyg är en särskild handling som gäller tills vidare. Intyget ska medföras i original ombord på det fartyg där innehavaren tjänstgör och på begäran visas upp för myndigheter.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att intyg ska gälla för en begränsad tid.

6 kap. Behörighetsbevis

1 § Innehav av behörighet eller specialbehörighet ska styrkas med behörighetsbevis.

Behörighetsbevis eller annan handling som visar behörigheten ska medföras i original ombord på det fartyg där innehavaren tjänstgör och på begäran visas upp för myndigheter.

2 § Ett behörighetsbevis är en särskild handling och gäller för en tid av högst fem år. Om ett behörighetsbevis förnyas under giltighetstidens sista sex månader, får den nya giltighetstiden börja löpa från och med dagen efter att den gamla giltighetstiden gått ut.

Behörighetsbevis enligt 2 kap. 11, 12, 23–25 och 27 §§ gäller dock tills vidare.

Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om vad som krävs för att få giltighetstiden för ett behörighetsbevis förlängd.

3 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter för prövning av ansökan om behörighetsbevis och annan handling som visar behörigheten enligt denna förordning.

7 kap. Behörigheternas innebörd

1 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om vilken rätt till befattning på fartyg som följer med innehav av viss behörighet.

Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta om undantag från sådana föreskrifter om beslutet avser säkerhetsbesättning. Styrelsen får även i föreskrifter om bemanning för fartyg som inte ska ha säkerhetsbesättning (bemanningföreskrifter) meddela annat än vad som följer av föreskrifter som avses i första stycket.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2012.

2. Genom förordningen upphävs förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal.

3. Sjömän som före den 1 januari 2012 tjänstgjort som matros i minst 12 månader den senaste femårsperioden, får efter ansökan hos Transportstyrelsen ges behörighet som matros.

4. Sjömän som före den 1 januari 2012 tjänstgjort som motorman i minst 12 månader den senaste femårsperioden, får efter ansökan hos Transportstyrelsen ges behörighet som befaren maskinpersonal.

5. Sjömän som före den 1 januari 2012 tjänstgjort i en befattning som av Transportstyrelsen bedöms motsvara en befattning som fartygseltekniker i minst 12 månader den senaste femårsperioden och som uppfyller relevanta utbildningskrav enligt STCW-koden, sektion A-III/6, får efter ansökan hos Transportstyrelsen ges behörighet som fartygseltekniker.

6. Sjömän som före den 1 januari 2012 tjänstgjort som fartygselektriker i minst 12 månader den senaste femårsperioden och som uppfyller relevanta utbildningskrav enligt STCW-koden, sektion A-III/7, får efter ansökan hos Transportstyrelsen ges ny behörighet som fartygselektriker enligt denna förordning.

7. Transportstyrelsen får till och med den 1 januari 2014 utfärda certifikat för grundläggande sjöfartsskyddsutbildning till den som styrker att han eller hon, före den 1 januari 2012, har tjänstgjort med arbetsuppgifter som rör ett fartygs sjöfartsskydd i minst sex månader under de senaste tre åren även om kraven om godkänd utbildning enligt 4 kap. 13 § inte är uppfyllda.

8. Transportstyrelsen får till och med den 1 januari 2014 utfärda certifikat för sjömän med särskilda sjöfartsskyddsuppgifter till den som styrker att han eller hon före den 1 januari 2012 har tjänstgjort med särskilda sjöfartsskyddsuppgifter i minst sex månader under de senaste tre åren även om kraven enligt 4 kap. 14 § inte är uppfyllda.

9. Transportstyrelsen får till och med den 31 december 2016 utfärda behörighetsbevis och certifikat i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal för den som före den 1 juli 2013 avslutat sin behörighetsgrundande utbildning eller avlagt behörighetsgrundande examen. Sådana behörighetsbevis och certifikat gäller dock längst till och med den 31 december 2016.

10. Transportstyrelsen får till och med den 31 december 2016 förnya sådana behörighetsbevis och certifikat som har utfärdats med stöd av förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal. Sådana behörighetsbevis och certifikat gäller dock längst till och med den 31 december 2016.

11. Behörighetsbevis och certifikat utfärdade enligt förordningen (2007:237) om behörigheter för sjöpersonal får förnyas enligt denna förordning.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter och i enskilda fall besluta om krav på kompletterande utbildning vid sådan förnyelse.

På regeringens vägnar

CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD

Lennart Renbjer
(Näringsdepartementet)